

Talvi tuo tullessaan monenlaista työtä ja huomioon otettavaa asiaa katujen kunnossapitäjälle. Tässä tietoisuudessa annetaan perustietoa kunnossapitoon liittyvistä toimintatavoista ja työjärjestyksistä.

Mitä talvikunnossapidolla tavoitellaan?

Talvikunnossapito perustuu lakiin kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta. Tavoitteena on pitää kadut siisteinä ja turvallisina sekä liikennettä tyydyttävässä kunnossa. Talvikunnossapito käsittää katujen puhtaanapitoa, lumen auraamista, liukkauden torjuntaa (hiekoitus ja karhennus), polanteen ja sohjon poistoa sekä lumen poisajoa. Lisäksi varmistetaan kuivatuksen toiminta.

Kuka vastaa talvikunnossapidosta?

Sievin kunta kadunpitäjänä vastaa asemakaava-alueella katujen ja niihin liittyvien pyöriteiden talvikunnossapidosta ja kunnossapitovelvollisuuksien täyttymisestä. Valtion hallinnoimista yleisistä teistä pyöriteineen vastaa puolestaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Yksityisteistä vastaa yksityistien omistaja tai tiekunta. Tonttiliittymistä ja piha-alueista vastaa tontinomistaja.

Kuka tekee talvityöt?

Sievin kunnan asemakaava-alueella on käynnistynyt 1.10.2025 alkaen talvikunnossapidon alueurakka, jossa on useita urakoitsijoita. Yhteydenotot tehdään kuitenkin suoraan kunnan kunnossapidosta vastaavalle työnjohtajalle, ei urakoitsijoille. Työnjohtajana toimii Taneli Heikkilä, p. 044 4883 280. Urakoitsijan tehtäviin kuuluvat auraus, polanteen ja sohjon poisto, liukkauden torjunta, lumen poisajo ja hiekoitushiekan poisto. Miten kuntalainen voi osallistua talvikunnossapitoon?

Kunnossapitoa helpottaa, mikäli töitä päästään tekemään ilman hidastavia tai haittaavia tekijöitä. Hylätyt ja pitkään pysäköidyt autot haittaavat kunnossapitoa.

Tonttien lumet kuuluu sijoittaa tontin puolelle. Mikäli lunta pukataan katualueelle, lumitila kaventuu, auraukselliset kasvavat isommiksi ja lunta ei enää saada penkan päälle tehokkaasti. Tästä aiheutuu ajoradan kaventuminen.

Suomen talviset olosuhteet vaativat kaikilta olosuhteisiin mukautumista, kärsivällisyyttä ja ymmärrystä. Kunnossapitäjät tekevät parhaansa, jotta kunnan katuverkko olisi hyvässä kunnossa kävellä, pyöräillä ja autoilla.

Tontin omistajan vastuut talvikunnossapidossa

Tontinomistajan tehtäviin kuuluu tontin kulkutien auraus ja muut kunnossapitotehtävät. Myös aurauksessa tonttiliittymään syntyvän lumivallin poisto on tontinomistajan tehtävä. Tonteilta auratuille lumille tulee löytyä paikka omalta tontilta. **Lumia ei saa siirtää kadun tai naapurin puolelle.** Taloyhtiöissä pihojen ja pihakatujen aurauksesta vastaavat usein kiinteistönhuolto-yhtiöt.

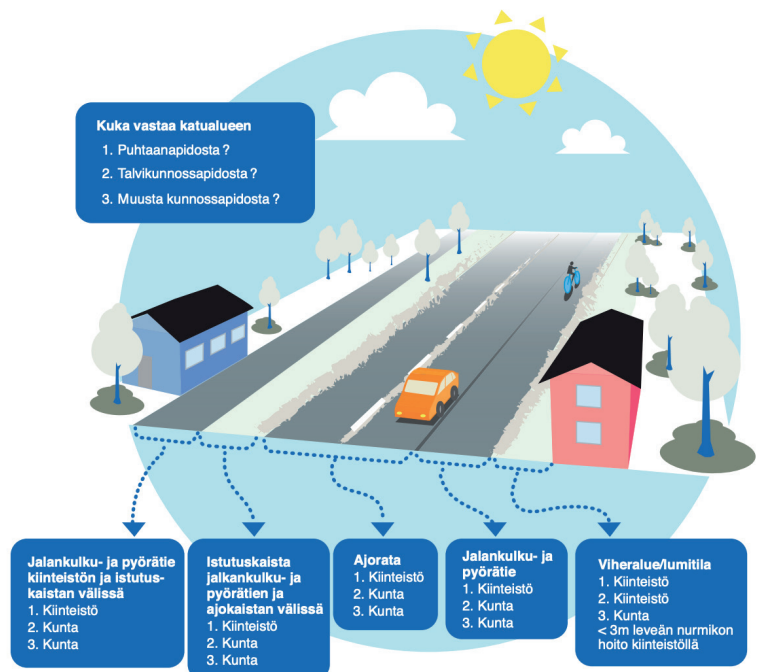
Tontinomistajan tulee huolehtia myös siitä, että tonttiliittymän alla oleva avo-ojarumpu pysyy läpi vuoden toimivana poistamalla siitä jää, lumi, lehdet ja roskat, jotka estävät sadevesien kulkua.

Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa liittymästään ajoradan puoleisesta reunasta tai reunakivestä tontilleen saakka.

Miksi toisaalla tehdään ennen meitä?

Sievin kunta on määrittänyt urakkaohjelmassa työkoneiden määrän siten, että kunnossapitotyöt tulevat tehtyä kunnan laatuvaatimuksien mukaisesti. Työkoneiden määrä perustuu tavanomaisiin talviolosuhteisiin ja mitoittamiseen. Kaikkiin olosuhteisiin varautuminen ei ole järkevää tilaajan ja urakoitsijan kannalta.

Koska samanaikaisesti ei voida olla kaikkialla, aloitetaan työt vilkkaimmilla pääkaduilta ja pääpyörite-reiteiltä. Kun talvikelit ovat normaalia hankalampia, töiden loppuunsaattaminen saattaa viivästyä.

Normaalia talvikunnossapitoa vaativalla olosuhteella tarkoitetaan alueiden kerta-aurausta tai -hieko- tusta. Haasteita tuovat lämpötilojen vaihtelu nollan asteen molemmin puolin, lumisateen vaihtuminen vesisateeksi ja pitkäkestoiset sateet. Pitkäkestoisilla lumisateilla voidaan joutua auraamaan vilkkaimpia katuja ja pääpyöräteitä useampaan kertaan ennen kuin tonttikaduille päästään työskentelemään.

Tavoitteena on, että liikenteen huipputunteina pää- reitit ovat helppokulkuisia ja turvallisia koko työ- tai koulumatkan.

Joka talvi on kovia lumipyrypäiviä, jolloin kulkeminen on hankalaa. Pääreitit pyritään kuitenkin pitämään kunnossa poikkeusolosuhteissakin.

Urakoitsija laittaa kunnossapitokalustonsa liikkeelle, kun kunnossapitoluokan lumimäärä täyttyy:

Kunnossapitoluokka	Mitä luokkaan kuuluu?	Lumimäärä
I - LUOKKA	• kevyen liikenteen pääreitit • pääkadut ja kokoojakadut	3 cm
II - LUOKKA	• muut kevyen liikenteen väylät • asuntokadut	5 cm

Auraus

Urakoitsija laittaa kunnossapitokaluston liikkeelle, kun kunnossapidon lumiraja ylittyy. Auraus tapahtuu yhtäjaksoisena kunnossapitoluokituksen mukaisessa järjestyksessä. Tonttiliittymien lumityöt kuuluvat ton- teille ja postilaatikkojen edustojen lumityöt kuuluvat postinsaajille.

Auraus aloitetaan pääsääntöisesti kun lunta on kertynyt 5 cm. Loskaisella ja märänlumen kelillä läh- detään liikkeelle pienemmälläkin lumimäärällä. Jos on tuiskuttava keli, niin auraus tehdään harkinnan mukaan joko tuiskun päätyttyä. Jos tuisku kestää pit- kään, tehdään väliauraus pääteille ja jalkakäytävillä sekä pihoilta. Ajorata on oltava kuitenkin aina henki- löautolla ajettavassa kunnossa.

Auraus / hiekoitusjärjestys

1. Kevyenliikenteenväylät
2. Kokoojakadut
3. Tonttikadut

Tonttiliittymiä pyritään kuormittamaan lumesta mah- dollisimman vähän. Tonttikadut voivat molla myös osa pitkää jalankulku- ja pääpyöräilyreittiä. Auraus- suunta on useinmiten pääreiteillä sama, jolloin tietyt tonttiliittymät kuormittuvat enemmän kuin toiset.

Talven aikana puhdistetaan henkilötöyänä kunnan omilla työntekijöillä muun muassa portaita, liikenne- merkkejä, bussikatoksia ja pyöräparkkeja.

Talven aikana kaduille kertyy lumi- ja jääpolantei- ta. Näitä ohennetaan tai poistetaan muun muassa tiehöylällä, ettei polanteiden pehmeneminen aiheuta ongelmia liikenteelle etenkin keväisin. Polanteen poistosta syntyneet karheet poistetaan myös tontti-

ja yksityistieliittymistä. Liittymän reunoille voi jäädä vähäisiä määriä karhetta asukkaan siivottavaksi, sillä suuret koneet eivät välttämättä taivu joka kohtaan.

Liittymän kynnyksen viistäminen sekä postilaatikon edustan puhdistaminen kuuluvat asukkaan hoidetta- vaksi myös polanteen poiston jälkeen.

Mihin lumet aurataan?

Auratesa lumet siirtyvät väylän viereen ja lumi saat- taan päätyä tonttien aitoja vasten. Jossakin vaiheessa talvella lunta kertyy niin paljon, että lunta joudutaan poistamaan näkemäalueilta ja ahtailta katualueilta.

Lumen poiskuljetus pyritään tekemään, kun muita talvikunnossapitotehtäviä ei ole.

Aurausvaurioiden korjaukset

Työn tuoksinassa joskus myös sattuu vahinkoja. Aurausvaurioista kannattaa ilmoittaa heti kunnos- sapidosta vastaavalle työnohtajalle Sievin kuntaan. Suosittelemme myös kuvaamaan vaurion ja tallenta- maan sen tapahtumisen ajankohdan.

Liukkaudentorjunta

Sievin kunnan katujen liukkaudentorjunta tehdään hiekoittamalla. Valtion teille on rakennettu pohja- vesisuojuukset pohjavesialueiden kohdalle, ja liuk- kauden torjunnassa voidaan käyttää muun muassa suolausta.

Liukkaudentorjuntaan ryhdytään, kun säämuutokset aiheuttavat liukkauden tuntevan lisääntymisen. Työt tehdään kunnossapitoluokkien mukaisesti ja järjes- tyksessä. Jalankulku- ja pyörätiet hoidetaan ensim- mäisenä.

Hiekoitushiekan poisto

Hiekoitushiekan poisto aloitetaan, kun vuorokauden lämpötila nousee nollan yläpuolelle eikä hiekoitus- tarvetta ole enää odotettavissa. Harjaus kestää noin kuukauden.

Työjärjestys on:

1. pääpyörätiet ja kokoojaväylät
2. muut pyörätiet ja asuntokadut
3. nurmialueet lumenkasauspaikkojen pohjilta

Pääsääntöisesti hiekan poisto ajoittuu huhti-touko- kuulle. Hiekka poistetaan koneellisesti. Jotta hiekan aiheuttama katupölyn määrä olisi mahdollisimman vähäinen, käytetään hiekanpoiston yhteydessä vet- tä, jolla pölyä sidotaan.

Katujen hallinnolliset ja toiminnalliset luokat

Sievin kunnan osalta luokkiin voi tutustua osoittees- sa sievi.fi/katujen-kunnossapito

Yhteystiedot

Valvonta ja palvelupyynnöt: kunnossapitotyönjohtaja Taneli Heikkilä, p. 044 4883 280

Valvonta ja sopimukset: tekninen johtaja Sami Puputti, p. 044 4883 263